Mr. Ganapati Bhat

ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

(ದಿನಾಂಕ: 07-04-2009 ರಂದು ಭೈರುಂಬೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಪ್ರಬಂಧ)

-- *ನರೇಂದ್ರ ಹೆಗಡೆ ಹೊಂಡಗಾಶಿ.*

ಪೀಠಿಕೆ

ಅರಣ್ಯದೊಡನೆ ಸಹಜೀವನ ಹಾಗೂ ಸಂಘರ್ಷ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯೋತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಅರಣ್ಯದ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆ, ದಟ್ಟತೆಯೊಡನೆ ಹೋರಾಡುತ್ತ ಅದರ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧಿಸುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನತೆ ಬದುಕುತ್ತಿದೆ. 1886ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿದ ಅರಣ್ಯ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದಂತೆ "ಜಂಗಲಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಕೇವಲ ಸ್ಥಾನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗಿರುವ ಜಂಗಲಿನ ಮಹತ್ವದ ವಿಸ್ತೃತ ವಿಚಾರದಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಜಂಗಲಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಉಪಾಯಗಳಿಗೂ, ಭೂಮಿಯ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ ಜನರ ಹಿತಸಂಬಂಧಗಳಿಗೂ ತಾಳಿಕೂಡಿಸುವದೇ ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆಯಾಗಿರಬೇಕು" ಆಳುವ ಸರಕಾರ ಜನಜೀವನವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿ ಕೇವಲ ಅರಣ್ಯಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯತ್ತ ಮಾತ್ರ ಲಕ್ಷ ಹರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಕೇವಲ ಜನರ ಬದುಕಿನತ್ತ ಮಾತ್ರ ಗಮನ ಹರಿಸಿದರೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲ ನಿಶ್ಚಿತ.

1. **ಇತಿಹಾಸ**

ಹದಿನೆಂಟನೆ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೂ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಸ್ಥಳೀಯ ರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆಗೊಳಪಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಬಳಕೆ ಸಮುದಾಯದ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟಿತ್ತು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೂ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿ ಅರಣ್ಯೋತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಂಪನಿ ಸರಕಾರದ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಬಂದನಂತರ ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ಮದರಾಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿತು. ಇಲ್ಲಿರುವ ಹೇರಳವಾದ ಸಾಗುವಾನಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಅಮೂಲ್ಯ ಮರಮಟ್ಟುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧಿಸಲು ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ ಜನತೆಯ ಅರಣ್ಯ ಬಳಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ 1807ರಲ್ಲಿ ಸದಾಶಿವಗಡದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. ಆಳುವವರ ಅರಣ್ಯ ನೀತಿ ಹಾಗೂ ಜನತೆಯ ಅರಣ್ಯ ಬಳಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಡುವಿನ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಇದು ನಾಂದಿಯಾಯಿತು. ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಕರ ಉಪಟಳ ತಾಳಲಾರದೆ ಜನತೆ ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದಾಗ 1823ರಲ್ಲಿ ಆ ಹುದ್ದೆಯನ್ನೇ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಮದರಾಸು ಸರಕಾರ ಅರಣ್ಯ ಬಳಕೆಯ ಮೇಲಣ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಅಪಾಯವನ್ನರಿತು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟೇ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಸರಕಾರಿ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿ ಉಳಿದೆಡೆ ಅದರ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿರಿಸಿತು.

1862ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮದರಾಸು ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. 1865ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಮಾದರಿ ಅರಣ್ಯ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು. ಈ ಎರಡೂ ಘಟನೆಗಳು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅರಣ್ಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರವಾದದ್ದಾಗಿವೆ. ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರ ಅರಣ್ಯ ಬಳಕೆಯ ಮೇಲಣ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಿತು. ಮತ್ತು ಪರವಾನಗಿ ಪಡೆದು ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಕಾರ್ಯ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಆಗಲೇ ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಾರರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವೆಡ್ಡರಬರ್ನ್ ಎಂಬ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಭಾರತದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಲಂಡನ್ ಅವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು. "ಅರಣ್ಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸೊಪ್ಪು ಕಡಿಯಲು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಪಡೆಯಲು ಸುತ್ತಲಿನ ಅಡವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರಿ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮರ ಕಡಿದು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ರೈತರ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿದರೆ ಸರಕಾರಿ

ಜಂಗಲ್‌ಗಳಿಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆತಂತಾಗುವುದು" ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದಾಗ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯೂ ದೊರೆಯಿತು. 1878ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಅರಣ್ಯ ಕಾನೂನು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಅರಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯವೆಂದು ವಿಭಾಗಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಂಗಡನೆಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಸರ್ವೆ ನಡೆಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಜನತೆಯ ಈಗಿದ್ದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಬೇಕೆಂತಲೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೀರು ಮತ್ತು ರಹದಾರಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲು ಬಹುತೇಕ ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. 1886ರ ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮದರಾಸು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೂ ಇದು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿತವಾಯಿತು. ಅಡಿಕೆ ತೋಟದ ಮಾಲಿಕರು ಜಂಗಲ್‌ಗಳಿಂದ ಸೊಪ್ಪು ತಂದ ಸಂಬಂಧ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಖಟ್ಲೆಗಳಾಗಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದವು. ಸೊಪ್ಪು ಬೇಕಾದವರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಡಿಪೋಗಳಿಂದ ಒಂದು ತಲೆ ಹೊರೆಗೆ ಒಂದು ಆಣೆಯಂತೆ ಕ್ರಯ ಕೊಟ್ಟು ತರಬೇಕೆಂದು ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ಗವರ್ನರ್ ಇನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ರಿಗೆ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು.

1902ರವರೆಗೂ ಈ ಸೊಪ್ಪು ತರುವ ಹಕ್ಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರು ಅಹವಾಲುಗಳಾಗಿ ತೋಟಗಾರರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರ ತಿಕ್ಕಾಟ ಬಲವಾಗಿ ಸರಕಾರದಿಂದ ವಿಚಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳು ನಡೆದು ಕೊನೆಗೆ 1902ರ ಮೇ 9ರ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಪರಿಪತ್ರ ಸಂ. 3203ರ ಪ್ರಕಾರ ಘಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ತೋಟಕ್ಕೆ 9 ಎಕರೆ ಬೆಟ್ಟ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಜಾರಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಾಗ ಬಹುತೇಕ ಕಡೆ ಗಿಡಮರಗಳಿಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಬೆಟ್ಟ ಎಂದು ನಮೂದಿಸಲಾಯಿತು. ಕೆಲವರಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಹಿವಾಟಿಗೆ ದೊರೆತರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ಬೆಟ್ಟಗಳು ದೊರೆತವು. ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬೆಟ್ಟ ಸೌಲಭ್ಯ ಸೇರಿ ರೂ. 14 ರವರೆಗೆ ತೀರ್ವೆ ನಿಕ್ಕಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯವೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಯಿತು. 1908ರಲ್ಲಿ ಹೊರಟ ಸುಧಾರಿತ ಪರಿಪತ್ರ ಸಂ. 2324ರಂತೆ ಘಟ್ಟದ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 4 ಎಕರೆ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಗಿದ್ದು ಮಾಲ್ಕಿ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲಾಯಿತು. "ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಜನರ ಮೇಲೆ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲದೆ ಸತ್ತೆಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂಬುದು ಈ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಸರಕಾರದವರ ಇಚ್ಛೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಬಂದ್ ಮಾಡಬಹುದು" ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ಸವಲತ್ತುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿಪತ್ರವೊಂದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ನಡೆದ ಅರಣ್ಯ ಚಳುವಳಿಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ 1924ರಲ್ಲಿ ಕೆನರಾ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರೂಲ್ಸ್ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಯ ಜನರಿಗೆ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಜಮೀನುಗಳ ಸುತ್ತ 44 ರಿಂದ 176 ಗಜಗಳವರೆಗೆ ಸ್ಟ್ರಿಪ್ಪುಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಲು ಪರವಾನಗಿ ನೀಡಲಾಯಿತು. ದನ ಮೇಯಿಸಲು ಒಣದರಕು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು, ಮಣ್ಣು ಕಲ್ಲು ನೀರು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಬಳಸಲು, ಬಿದಿರು ಕಡಿಯಲು, ಮರಗಳ ತೊಗಟೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಈ ಎಲ್ಲ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು **ಮುಂಬಯಿ ಅರಣ್ಯ ಕೈಪಿಡಿ** ಸಂಪುಟ 3 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಎಲ್ಲ ಅರಣ್ಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ **ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಕೈಪಿಡಿ** ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

2. **ಕಾನೂನು ಸ್ಥಿತಿಗತಿ** :

ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಅರಣ್ಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ, 1927ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ 29 ಹಾಗೂ ಸೆಕ್ಷನ್ 32ರ ಅನ್ವಯ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ 1963 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 35ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಅರಣ್ಯ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಸರಕಾರಿ ಆದೇಶ ಸಂ. ಎ.ಎಫ್.ಡಿ.-181-ಎಫ್.ಎ.ಡಿ.-69 ದಿನಾಂಕ: 13 ಫೆಬ್ರುವರಿ 1976ರ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದಿಂದ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಈ ಆದೇಶದ ಹತ್ತನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸೆಕ್ಷನ್ 131 ಇ ಹಾಗೂ 131 ಎಫ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಕಾನೂನು 1964ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 79(2)ರಲ್ಲಿ ಸಹ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿವೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣಾ) ಕಾಯಿದೆ 1980ರ ಜಾರಿಯ ನಂತರ ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಕೆಲವು ಸವಲತ್ತುಗಳು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 2 ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

"ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾಯಿದೆಯ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವಂತಿಲ್ಲ."

ii. ಯಾವುದೇ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗವು ಅರಣ್ಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಲ್ಪಡಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿ.

iii. ಯಾವುದೇ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗವು ಸರಕಾರದಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲ್ಪಡದ ಯಾವುದೇ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಕಾರ್ಪೋರೇಶನ್ ಏಜನ್ಸಿ ಅಥವಾ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಡಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿ.

ಮೇಲಿನ ಕಾನೂನನ್ನು ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಸವಲತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿದಾಗ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತವೆ.

1. ಈಗಾಗಲೇ ಅಂದರೆ 1980ರ ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣಾ) ಕಾಯಿದೆಯ ಜಾರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಆತಂಕಗಳಿಲ್ಲ.
2. ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಬೆಟ್ಟ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಮಂಜೂರಿ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.
3. ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಹಾಗೂ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲು ಈ ಹಿಂದೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಇದ್ದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವೆರಡೂ ಅರಣ್ಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.
4. ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ "ಅರಣ್ಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಕೆ" ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಬಳಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಅಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತೋಟದ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಸೊಪ್ಪು ಕಡಿಯುವದು ದರಕು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವದೇ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಈ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಅಬಾಧಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ.
5. ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಆದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಸರಕಾರದ ಆದೇಶ ಯಾ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೇ ಅನುಭವಿಸಬಹುದಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳಿಗೆ ಈ ಕಾಯಿದೆ ಅನ್ವಯಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ "ಇತರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ" ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬರುತ್ತಾರಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ನೀಡುವ ಆದೇಶಗಳಿಗೂ ಈ ಕಾಯಿದೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದೀಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಭಾರತ ಸರಕಾರದ "ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಅರಣ್ಯ ವಾಸಿಗಳ (ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮಾನ್ಯತೆ) ಕಾನೂನು ೨೦೦೬ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೆ. 2(ಓ)ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಮೂರು ತಲೆಮಾರು ಅಥವಾ ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಬೆಟ್ಟ ವಹಿವಾಟಿದಾರರು ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಅದರಂತೆ ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮಾನ್ಯತೆಗಾಗಿ ಇರುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ಬೆಟ್ಟ ವಹಿವಾಟುದಾರರು ತಮ್ಮ ಸವಲತ್ತುಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

3. **ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು** :

131.ಎಫ್.

ತೋಟಗಾರರಿಗೆ "ಬೆಟ್ಟ" ಎಂದು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಸಂರಕ್ಷತ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು:

i) ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳು: ಈ ನಿಯಮಗಳ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ "ತೋಟಿಗ" ಶಬ್ದದ ಅರ್ಥ ಮಾಲಿಕನಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಗೇಣಿದಾರನಾಗಿಯಾಗಲಿ ಸಾಂಬಾರು ತೋಟದ (Spice Garden) ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಒಡೆತನ ಹೊಂದಿರುವವ ಮತ್ತು "ತೋಟ" ಎಂದರೆ ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಳ ತೋಟ.

ii) ತೋಟಿಗರು ತಾವು ತೋಟಿಗರಾಗಿರುವ ತೋಟ ಅಥವಾ ತೋಟಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಬೆಟ್ಟ ಎಂದು ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

1. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ದನ-ಕರುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸಬಹುದು.

2. ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

3. ಅವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನೀರು ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಅಗಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಾಲುದಾರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಕ್ಕುವ ಕಣಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಥವಾ ಕಬ್ಬಿನ ಗಾಣಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು; ಹುಲ್ಲು, ಬಿಳೆಹುಲ್ಲು, ಅಡಿಕೆ ಅಥವಾ ಗೊಬ್ಬರ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಅಥವಾ ಸಸಿಮಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಅಥವಾ ಯಾವ ತೋಟಗಳಿಗಾಗಿ ಅವು ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆಯೋ ಅಂಥವುಗಳ ಉತ್ತಮ ಬೇಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಅಥವಾ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಅನುಕೂಲಕರ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಈ ಮುಂದೆ ನಮೂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಿಬಂಧನೆಗೊಳಪಟ್ಟಿರಬೇಕು.

4. ಅವರು ಕೆಳ-ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಚದರಂಗಿ ಪೊದೆಗಳನ್ನು, ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಅರಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿಯು ಹಬ್ಬದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಲಕ್ಷ್ಯವಹಿಸಿ ಸುಡಬಹುದು.

5. ಉತ್ಪಾದನೆ, ಮಾರಾಟ ಅಥವಾ ಪದಾರ್ಥ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಮಣ್ಣು, ನೆಲ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

6. ಈ ಮುಂದೆ ನಮೂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು ಅವರು ಕಾಳುಮೆಣಸು ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಲು ಈ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

7. ಉತ್ಪಾದನೆ, ಮಾರಾಟ ಅಥವಾ ಪದಾರ್ಥ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವರು,

i) ವಿಭಾಗೀಯ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯ ಪರವಾನಿಗೆಯು ಹೊರತಾಗಿ ಸಾಗವಾನಿ, ಶ್ರೀಗಂಧ, ಬೀಟೆ, ಎಬನಿ ಮತ್ತು ಹಾಲ್ಮಡ್ಡಿ ಮರಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿ ಘಾಸಿಗೊಳಿಸಬಾರದು. ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಟೊಂಗೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬಾರದು. ಮತ್ತು

ii) ವಿಭಾಗೀಯ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ಜೋಡಿಸಿದ ವಿವರಣಾ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜಾತಿಗಳ ಜೀವಂತ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬಾರದು.

iii) ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಕೃಷಿ ಉದ್ದೇಶಿತ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಯಾವ ತೋಟಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಟ್ಟವು ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಮನೆಯ ದುರಸ್ತಿ ಅಥವಾ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಪುರವಣಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ಜಾತಿಗಳ ಯಾವುದೇ ಗಿಡವನ್ನು ತೋಟಿಗನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗೀಯ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಉಚಿತ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೇಡಿಕೆಯು ಸಕಾರಣವೆಂದು ಅವನು ಸಮಾಧಾನಗೊಂಡಲ್ಲಿ, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರಾಜಧನವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಸಾಗಿಸಲು ಪರವಾನಿಗೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರ ಮಾಡಬಹುದು.

ಟಿಪ್ಪಣಿ: ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 1 ನೇ ಜೂನ ಮತ್ತು ೩೦ ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ನಡುವೆ, ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಲು ಮಂಜೂರಿ ಕುರಿತಾದ ಇಂಥ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಿಭಾಗೀಯ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸುವರು.

iv) ಬೆಟ್ಟವು ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟ ತೋಟದ ಅಥವಾ ತೋಟಗಳ ಗುಂಪಿನ ತೋಟಿಗನು ವಿಭಾಗೀಯ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯ ಉಚಿತ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯ ಮೇರೆಗೆ, ಒಂದುವೇಳೆ ಅಂಥ ಮರಗಳು –

ಅ) ಬೆಳೆಸಿದ ಬೆಳೆಗಳ ನಡುವೆ ಬಂದರೆ

ಆ) ಯಾವುದೇ ನೀರಿನ ಗತಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿದರೆ,

ಇ) ಕಟ್ಟಡದ ಮೇಲೆ ತೂಗಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ

ಈ) ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಬೆಟ್ಟದ ಮುಖಾಂತರ ಹಾದುಹೋಗುವ ಯಾವುದೇ ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆಯ ನಡುವೆ ಬಂದರೆ

ರಾಜಧನವನ್ನು ನೀಡದೆ ಪುರವಣಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ಮರಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಡಿಯಬಹುದು.

v) ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವಿಕೆ– ಇಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ತಡೆಹಿಡಿಯುವಿಕೆಯು ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದೆಂದು ತೋರಿಸುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೇಲೆ ಕೊಡಮಾಡಿದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿವೆ ಅಥವಾ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ವಿಭಾಗೀಯ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಾಗ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟು ಒಂದು ತೋಟದ ಅಥವಾ ತೋಟಗಳ ಗುಂಪಿನ ಯಾವುದೇ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲ ತೋಟಿಗರಿಂದ ಅಥವಾ ಅವರ ಸೇವಕರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸವಲತ್ತುಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಅಥವಾ ಅವನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಕಂಡಬಂದ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಡೆದು ಅವರ ಬಳಕೆಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಬಹುದು.

vi) ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿಯ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ ಮರಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಡಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗಾದ ಯಾವುದೇ ನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಕೆಡಕನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಲು ತೋಟಿಗರು ಬಾಧ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ತೋಟಿಗನಾಗಿರುವ ತೋಟ ಅಥವಾ ತೋಟಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಬೆಟ್ಟ ಎಂದು ವಹಿಸಿಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಾಗವಾನಿ, ಶ್ರೀಗಂಧ, ಎಬನಿ, ಬೀಟೆ ಮತ್ತು ಹಾಲ್ಮಡ್ಡಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಸಿಗಳನ್ನು ಇಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತೋಟಿಗನೂ ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಂಥ ಯಾವುದೇ ಮರ ಅಥವಾ ಸಸಿಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿ ಅಥವಾ ಕೆಡಕನ್ನು ಸಮೀಪದ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ವರದಿ ಮಾಡಬೇಕು.

vii) ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿಯ ಮೀಸಲಿಟ್ಟ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಲು ತೋಟಿಗರು ಅನುಮತಿ ನೀಡಬಾರದು, ಅಥವಾ ಕಡಿಯುವ ದುಷ್ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಬಾರದು. ಇಂಥ ತೋಟಿಗನು ತಿಳುವಳಿಕೆಪೂರ್ವಕ ಅಥವಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾಪೂರ್ವಕ ಯಾವುದೇ ಇಂಥ ಗಿಡ ಅಥವಾ ಸಸಿಯನ್ನು ಕಡಿಯಲು ಟೊಂಗೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಲು, ನೋವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಸಾಗಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಇತರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಬಾರದು ಅಥವಾ ದುಷ್ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಬಾರದು.

viii) ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ್ಯದ ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ:

ಅ) ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉದ್ದೇಶಗಳಗಲ್ಲದೆ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ್ಯದ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಅಥವಾ ಬೆಟ್ಟವನ್ನಾಗಲಿ, ಬೆಟ್ಟದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನಾಗಲೀ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಯಾವುದೇ ತೋಟಿಗನು ಬಯಸಿದಲ್ಲಿ ಅವನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂಥ ಪರವಾನಿಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿಯು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಅವನು ಯೋಗ್ಯ ವಿಚಾರಣೆಯ ನಂತರ ಪರವಾನಿಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ನಿರಾಕರಿಸಬಹುದು.

ಬ) ಪ್ರತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಕೃಷಿಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವ, ಪರವಾನಿಗೆ ನೀಡಿದ ಕ್ಷೇತ್ರವು 10 ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಮೀರಬಾರದು.

ಕ) ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುವ ಪರವಾನಿಗೆ ನೀಡಿದ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬದಲಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಟ್ಟ ವ ಭೂಮಿ ಪಡೆಯಲು ತೋಟಿಗನು ಅರ್ಹನಲ್ಲ.

ಡ) ಮೇಲಿನಂತೆ ಕೃಷಿಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯು ಹೀಗೆ ಪರವಾನಿಗೆ ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಗೊಳಪಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಖುಲ್ಲಾಪಡಿಸಬಹುದು. ಮತ್ತು ಭೂ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯ್ದೆ ಮತ್ತು ಭೂ ತೆರಿಗೆ ನಿಯಮಾವಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ಹೊಸ ಕಂದಾಯದ ಜೊತೆಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ದಂಡವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಮಂಜೂರ ಮಾಡಬಹುದು.

ix) ಬೆಟ್ಟ ಭೂಮಿಯು ಬೇಸಾಯ-ಉಪನಿಯಮ F(ii) (6) ಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟು ಬೆಟ್ಟ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ನಿಬಂಧನೆಗೊಳಪಟ್ಟಿದೆ-

ಅ) ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತೋಟ ಬೆಳೆಸಿದ್ದರೆ ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅಥವಾ ಇಂಥ ಬೇಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶದ ಬದಲಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಟ್ಟ ಭೂಮಿಯು ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಬ) ಆ ರೀತಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿದ ಭೂಮಿಯು 5 ಎಕರೆ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾರ್ಪಾಟು ಬೆಲೆಯನ್ನು; ತೆರದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಲು ತೋಟಿಗನು ಬಾಧ್ಯಸ್ಥನು. ಆದರೆ ಭೂ ತೆರಿಗೆ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಡುವ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಈ ಭೂಮಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿದ ಭೂಮಿಯು 5 ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿದಲ್ಲಿ, ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯು ಬೆಲೆಗೆ ಸಮನಾದ ಮಾರ್ಪಾಟು ಕಿಮ್ಮತ್ತು ವಿಧಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಪಾಟು ಬೆಲೆಯು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಖುಲ್ಲಾ ಪಡಿಸಿದ ನಂತರ ಭೂ ಮಂಜೂರಾತಿ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ತೋಟಿಗನಿಗೆ ಮಂಜೂರ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

x) ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕೊರತೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲು ತತ್ವಗಳು:

ಅ) ಘಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅವಶ್ಯಕ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ (ಮೇಲಿನ ix ನೇ ಕಲಮಿಗೆ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಮತ್ತು ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಭೂಮಿ ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಕ್ಟೇರು ತೋಟಕ್ಕೆ 8 ಹೆಕ್ಟೇರು ಬೆಟ್ಟ ಬರುವಂತೆ ಕೊರತೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬ) ಘಟ್ಟದ ಕೆಳಗಿನ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ (ಮೇಲಿನ ix ನೇ ಕಲಮಿಗೆ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಭೂಮಿ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆಯೋ ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಬೆಟ್ಟ ಎಂದು ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

xi) ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶ ನಿರ್ವಹಣೆ:

ಅ) ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಅವಶ್ಯಕ ಹಸಿರು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ

ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಗಳೆರಡೂ ಬೆಟ್ಟಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಉತ್ತಮ ಪದ್ಧತಿ ಹಾಗೂ ಸೊಪ್ಪು ಕಡಿಯುವುದು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೋಟಿಗರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡಬೇಕು.

ಬ) ತೋಟಿಗರಿಗೆ ಅನುಭವಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟ ಧಾರಾಳ ರಿಯಾಯತಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಅವರು ಮನಗಾಣುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕ) ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಮನಾದ ಅಂತರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 100 ಮರಗಳು ಇರಬೇಕು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 50 ಮರಗಳು ಎದೆಯ ಮಟ್ಟದ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ 30 ರಿಂದ 45 ಸೆಂಟಿಮೀಟರ ವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲಷ್ಟು ಅಳತೆಯ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಜಾತಿಯವುಗಳಾಗಿರಬೇಕು.

ಡ) ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಮರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು 100 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಮೇಲೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದಂತೆ ಅವಶ್ಯಕ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಮತ್ತು ಇತರ ಮರಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯ ಜಾತಿಯ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಿಡಗಳನ್ನು ತೋಟಿಗರು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ನೆಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಬ್ಬಿಸಬೇಕು.

ಇ) ಒಂದು ವೇಳೆ 5 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮರಗಳನ್ನು ತೋಟಿಗನು ಬೆಳೆಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ತುಂಬಲು ದಂಡ ತೆರಲು ಬಾಧ್ಯಸ್ಥನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಯು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಲು ಹಕ್ಕು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಗಿಡ ನೆಡುವ ವೆಚ್ಚವು ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ರೂ. 125/- ಕ್ಕೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ತೋಟಿಗನು ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಬಳಕೆಗೆ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಮರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ನೆಟ್ಟ ಗಿಡಗಳ 1/3 ದಷ್ಟನ್ನು ಪಡೆಯಲು ತೋಟಿಗನು ಬಾಧ್ಯಸ್ಥನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಥವಾ ಸರಕಾರವು ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೆ ನಾಟಿನ ಕಿಮ್ಮತ್ತಿನ ಶೇಕಡಾ 30 ರಷ್ಟು ರಕಮನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಾಧ್ಯಸ್ಥನು.

ಫ) ಮೇಲಿನ (ಡ) ದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದಂತೆ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ತೋಟಿಗರಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಅವಶ್ಯಕ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸಸಿ ಮತ್ತು ಗಿಡಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಬೆಲೆಗೆ ಪೂರೈಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

xii) ಬೆಟ್ಟ ವಿಭಾಗಣೆ:

ಅ) ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತೋಟಿಗರು ಅವರ ಆಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಬೆಟ್ಟಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಅತೀವ ಅಲಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯಲ್ಲದೆ ಆಸ್ತಿವಂತರ ನಡುವೆ ನಿರಂತರ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಮತ್ತು ಜಗಳಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲಿ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಸಾಮೀಪ್ಯ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿನಿಧ್ಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಂತೆ ವಿಭಾಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬ) ಈ ಮುಂದೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತೋಟಿಗರ ನಡುವೆ ಇಂಥ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ವಿಭಾಗಿಸಿಕೊಡಲು ಉಪ-ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಯು ಸಮರ್ಥನಾಗುವಂತೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುವ ದಿನದಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ತೋಟಿಗರ ಸಾಮೂಹಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳು ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತವೆ.

ಕ) ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬೆಟ್ಟ ವಿಭಾಗಣಾಧಿಕಾರಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಉಪ-ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಯು, i) ಇಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತೋಟಿಗನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ ತೋಟದ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿವರಣೆಗಳು, ii)ಪ್ರಕಟಿತ ದಿನದಂದು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಮೋಜಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಕಾರ ಹೊಂದಿದ ಬೆಟ್ಟದ ಒಟ್ಟೂ ಕ್ಷೇತ್ರ, iii) ಪರಸ್ಪರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಇಂಥ ತೋಟಿಗರು ವಿಭಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದರೆ, ಅದರ ವಿವರಗಳು ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಹೊಂದಿದ ತೋಟದ ಮೋಜಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಅವರ ನಡುವೆ ವಿಭಾಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಬೆಟ್ಟದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇವುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕರಡು ಪ್ರತಿ ಮತ್ತು iv) ಅವರು ಯಾವುದೇ ಇಂಥ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರದಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಕಟಿತ ದಿನದಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತೋಟಿಗನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ತೋಟದ ಮೋಜಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಬೆಟ್ಟ ಇವುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕರಡು ಪ್ರತಿ ಇವುಗಳ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಡ) ಆನಂತರ ಬೆಟ್ಟ ವಿಭಾಗಣಾಧಿಕಾರಿಯು, ತೋಟಿಗರ ಯಾವದೇ ಕರಾರು ಪತ್ರವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣ (ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರು ತೋಟಕ್ಕೆ 4 ಹೆಕ್ಟೇರು ಬೆಟ್ಟದಂತೆ) ದಲ್ಲಿ ತೋಟಿಗರ ನಡುವೆ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ವಿಭಾಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇ) ಇಂಥ ವಿಭಾಗಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬೆಟ್ಟಾ ವಿಭಾಗಣಾಧಿಕಾರಿಯ ನಿರ್ಣಯವೇ ಅಂತಿಮವಾದದ್ದು.

ಫ) ಮೇಲಿನ ಉಪನಿಯಮ (ಡ)ದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಿಗೆ ಬೆಟ್ಟವು ವಹಿಸಿಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೋ ಆ ತೋಟಿಗನು ಯಾವದಕ್ಕೆ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೋ ಆ ತೋಟಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಮೇಲಿನ ಉಪನಿಯಮ F (ii) ದ ಪ್ರಕಾರ ಅವನಿಗೆ ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಅರ್ಹನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ಗ) ಬೆಟ್ಟಾ ವಿಭಾಗಣಾಧಿಕಾರಿಯು ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ವಿಭಾಗಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ತಗಲಿದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತೋಟಿಗರು ಭರಿಸಬೇಕು. ತುಂಬಲು, ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ಭೂ ತೀರ್ವೆ ಬಾಕಿಯಂತೆ ಅದನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲಾಗುವದು.

ಹ) ಮೇಲಿನಂತೆ ಬೆಟ್ಟಾ ವಿಭಾಗಣಾಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆದೇಶದ ಒಂದು ನಕಲನ್ನು ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅರಣ್ಯಾ ನಿರ್ಧರಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಐ) ಇನ್ನು ಮುಂದೆ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತೋಟಿಗನು ಸದ್ಯ ಪಡೆದಿರುವ ಸಾಂಬಾರು ತೋಟಗಳನ್ನು ಭಾಗಶ: ಅಥವಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಮಾರಾಟದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿಸೆಯಿಂದ, ಯಾವದೇ ಸಂದರ್ಭದಿಂದ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂಥ ಹಸ್ತಾಂತರವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತೋಟಿಗರು ಜಿಲ್ಲಾದಿಕಾರಿಗೆ ಲಿಖಿತ ವರದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವನು ನಂತರ ಮೇಲಿನ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ-ಕಬ್ಜೆದಾರರ ನಡುವೆ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವನು.

4. **ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಅವಲೋಕನ :**

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 10224.85 ಚ.ಕಿ.ಮೀ. ಗಳಾಗಿದ್ದು ಈ ಪೈಕಿ ಅರಣ್ಯಾ ಜಮೀನಿನ ವಿಸ್ತಾರ 8292.948 ಚ.ಕಿ.ಮೀ. ಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ವಿಂಗಡನೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. (31-03-2000ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ)

1. ಕಾದಿಟ್ಟ ಅರಣ್ಯಾ 7721.403 ಚ.ಕಿ.ಮೀ
   - ಪ್ರಾಪರ್ ಅರಣ್ಯಾ 6202.389 ಚ.ಕಿ.ಮೀ
   - ಕಿರು ಅರಣ್ಯಾ 1519.014 ಚ.ಕಿ.ಮೀ.

2. ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯಾ 545.557 ಚ.ಕಿ.ಮೀ.
   - ಹಕ್ಕಲು 32.156 ಚ.ಕಿ.ಮೀ
   - ಬೆಟ್ಟಗಳು 513.401 ಚ.ಕಿ.ಮೀ.

3. ಗ್ರಾಮ & ಇತರೆ ಅರಣ್ಯಾ 25.998 ಚ.ಕಿ.ಮೀ.

ಶಿರಸಿ ಅರಣ್ಯಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ 40,668.8 ಹೆ. ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶವಿದ್ದು ಯಲ್ಲಾಪುರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ 10495.3 ಹೆ. ಬೆಟ್ಟಗಳಿವೆ. ಉಳಿದವು ಇತರ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಹೋಗಿವೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ಅರಣ್ಯಾಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಕುರಿತು ಅರಣ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ 1986ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಾದಿಟ್ಟ ಅರಣ್ಯಾಗಳು ಶೇ.20 ರಷ್ಟು ಪೂರ್ತಿ ಹಾಳಾಗಿದ್ದು ಜನ ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮೀಪವಿರುವ ಶೇ, 40 ರಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಜನವಸತಿಯಿಂದ ದೂರ ಗುಡ್ಡದ ಕಡಿದಾದ ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲಿರುವ ಶೇ. 40 ರಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಕಿರು ಅರಣ್ಯಾ ಹಾಗೂ ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. 70 ರಷ್ಟು ಹಾಳಾಗಿದ್ದು, ಶೇ.

೩೦ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ ಕಿರು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಹೀನಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ.

ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯ ಕುರಿತು ಕೆನರಾ ವೃತ್ತ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು 16-9-1999ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ "......... ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ದನಗಳ ಮೇಯುವಿಕೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪದೇ ಪದೇ ಬರುವ ಬೆಂಕಿ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಸಸಿಗಳು, ಬಾಂಬು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನಶಿಸಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶ ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದು, ಹಾಗೂ ಸರಿಯಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಅಥವಾ ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪಾಲನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಇಂಥ ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೊರಕಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯ ಮಣ್ಣು ಸವೆತದಿಂದ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ....ಬೆಳೆಗಾರರು ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ, ಸದರ ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶವು ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ದ್ವಿ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದ್ದು ಸೀಮಿತ ಅರಣ್ಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. .....ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸುಮಾರು ೫೦,೦೦೦ ಹೆ, ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳು ಬರಡಾಗಿವೆ. ಮತ್ತು ವಿನಾಶ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ.

ಮೇಲಿನ ವರದಿ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಿತವಾಗಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿದ್ದು ಬೆಟ್ಟ ವಹಿವಾಟುದಾರನ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ನೇರವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಕಿರು ಅರಣ್ಯಗಳು ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹೀನಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲಾಖೆಯ ವರದಿಗಳೇ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಹಾಗೂ ಈ ಕಿರು ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಕೇಶೀಯಾ ಸಸ್ಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿವೆಯೇ ಹೊರತು ಇತರ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಜಾತಿಯ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಈವರೆಗೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಟ್ಟ ವಹಿವಾಟುದಾರನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕುರಿತು ನಾವು ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನಾವು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಅ) ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದ ಸೊಪ್ಪು, ದರಕು, ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸವಲತ್ತನ್ನು ವಹಿವಾಟುದಾರರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು, ಅಥವಾ ಕಿರು ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಂದ ಬರುವ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಆರ್ಥಿಕ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲಾಗಿಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯವು ಸಾಕಷ್ಟು ವೆಚ್ಚದಾಯಕವಾಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೂಡುವುದು ಬಹುತೇಕ ಬೆಳೆಗಾರರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಂದಲೂ ನೇರ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಯಾ ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯಧನಗಳು ಸಿಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ಆರ್ಥಿಕ ಇತಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಚಿಂತಿಸಿ ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಬೆಳೆಗಾರನಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯ.

ಆ) ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಇಂದು ದಿನೇ ದಿನೇ ದುಬಾರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ವರ್ಷದ ಹನ್ನೆರಡೂ ತಿಂಗಳು ದನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಸಾಕುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ದನಕರುಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಚಿಂತಿಸಿ ಅನೇಕ ಬೆಳೆಗಾರರು ಮಳೆಗಾಲದ 4-5 ತಿಂಗಳು ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲು ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ದನ ಮೇಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇ) ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳು ಅಡಿಕೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗಿದ್ದು, ಬೆಳೆಗಾರರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ತೋಟಗಳ ವಿಂಗಡನೆಯ ನಂತರ ಬೆಟ್ಟಗಳ ವಿಂಗಡನೆಯೂ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂಥ ವಿಂಗಡನೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್‌ಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಥ ಬೆಟ್ಟ ವಿಭಾಗಣೆ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಇವು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಉಳಿದಿವೆ ಹಾಗೂ ಇದು ಬೆಟ್ಟಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ತೊಡಕಾಗಿದೆ.

ಈ) ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಸವಲತ್ತುಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಈವರೆಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ತೀರ್ವೆ ವಸೂಲಾತಿ (ಬೆಟ್ಟ ಸವಲತ್ತುಗಳಗಾಗಿಯೂ ಸೇರಿ) ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಇಲಾಖೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಭೂಮಿ ಇಂದಿಗೂ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮಾಲೀಕತ್ವಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದು ತನ್ನ ಭೂಮಿಯ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆ ಯಾವುದೇ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಕುರಿತು ಬೆಟ್ಟ ವಹಿವಾಟುದಾರರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕುರಿತು ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯೂ ಮಾಡದೆ ಇರುವದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ. ಬೆಟ್ಟಗಳ ಸೌಲಭ್ಯದ ದುರಪಯೋಗವಾದಲ್ಲಿ ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ರದ್ದುಪಡಿಸಿ ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕುರಿತು ವಹಿವಾಟುದಾರನ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಹೇರಲು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸರಕಾರವೇ ಮಾಡಿ ಅದರ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿವಾಟುದಾರನಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಇದ್ದರೂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿದ್ದು ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ.

ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರಗಳು :

ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತು ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆದಿವೆ. 1981–1990ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಂದಿರದ ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಪರಿಸರ ವರ್ಧಿನಿ, ಯಡಳ್ಳಿ, ಹುಳಗೋಳ ಸೇವಾ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ, ಭೈರುಂಬೆ, ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಂಘ, ಶಿರಸಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ಕುರಿತು ಸಾಕಷ್ಟು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರವು 1985ರಲ್ಲಿ ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುರಿತು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಉಪಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸಹ ರಚಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವು ಮುಂದುವರಿಯದಿರುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅ) ಕಾನೂನಿನ ತಿದ್ದುಪಡಿ–

1) ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗಿರುವ ಮರಮಟ್ಟೇತರ ಕಿರು ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ವಹಿವಾಟುದಾರನಿಗೆ ಹಕ್ಕು ನೀಡಬೇಕು.

2) ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಮೂಲ ಅರಣ್ಯ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗದಂತೆ ಎಕರೆಗೆ 40 ಮರಗಳನ್ನು ಕಾದಿರಿಸಿ ಉಳಿದ ಖಾಲಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಿದಿರು, ಅಕೇಶಿಯಾದಂತಹ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು. ಇಂಥ ವೃಕ್ಷಗಳ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪಾಲನ್ನು ವಹಿವಾಟುದಾರನಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು.

3) ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಣಮರಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಪೂರ್ತಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪೂರೈಸಿದ ಮರಗಳ ಕಟಾವು ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಸಹ ವಹಿವಾಟುದಾರನಿಗೆ ಪಾಲು ನೀಡಬೇಕು.

4) ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಹಿವಾಟುದಾರರು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಯಾ ಸಹಕಾರಿ ರಂಗದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಡನೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರ ಇರಬೇಕು.

5) ಬೆಟ್ಟ ವಿಂಗಡನೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆಸ್ತಿ ವಿಂಗಡನೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಪರಸ್ಪರ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಹಿವಾಟುದಾರರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ನೀಡಬೇಕು.

6) ಬೆಟ್ಟಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ವಹಿವಾಟುದಾರರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ "ಬೆಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿ"ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಮರಗಳ ಯಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಕಟಾವಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಪಾಲನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಬೆಟ್ಟಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಪೂರಕವಾದ ತರಬೇತಿ, ನರ್ಸರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಳಸಬೇಕು.

7) ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಗೇರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ, ಅರಣ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮಗಳ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗಮವೊಂದನ್ನು ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಈ ಭೂಮಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ವಹಿವಾಟುದಾರನಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಸವಲತ್ತುಗಳ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅವಶ್ಯ.

ಆ) ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ:–

ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲಿನ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಮೇಲಿನ ನಮ್ಮ ಅವಲಂಬನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು. ಹಾಗಾಗಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು.

1) ಗ್ಲಿರಿಸೀಡಿಯಾ, ಕ್ಯಾಲಿಯಾಂಡ್ರಾ, ಸೂಬಾಬುಲ್‌ನಂಥ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಸೀಮಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿ ಹಸಿರು ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು, ಮುಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಕೊಕ್ಕೋವನ್ನು ಅಂತರ್ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒಣದರಕು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

2) ಹಸಿರು ಮೇವಿಗಾಗಿ ಸುಧಾರಿತ ಹುಲ್ಲಿನ ತಾಕುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದಲ್ಲಿ ವರ್ಷವಿಡೀ ಮೇವು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಸನ್‌ಹೆಂಪ್, ದೈಂಚ, ಸಸ್ಬೇನಿಯಾಗಳಂತಹ ಹಸಿರು ಮೇವಿನ ದ್ವಿದಳ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು. ಜೋಳವನ್ನು ಖುಷ್ಕಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಹಸಿರು ಮೇವಿನ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಭತ್ತದ ಹುಲ್ಲಿನಿಂದ ರಸಮೇವು ತಯಾರಿಕೆ ಯೂರಿಯಾ ಉಪಚಾರ ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ರೈತರು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇದ್ದ ಮೇವಿನ ಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

3) ಇಂಧನಕ್ಕಾಗಿ ಗೋಬರ್ ಅನಿಲ ಸ್ಥಾವರಗಳು ಹಾಗೂ ಸುಧಾರಿತ ಅಸ್ತ್ರ ಒಲೆಗಳ ಬಳಕೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಗೋಬರ್ ಅನಿಲ ಸ್ಥಾವರಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯಧನ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಸ್ಥಾನೀಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಇದು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

4) ಗೊಬ್ಬರದ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಾರರು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆ, ಕಂಪೋಸ್ಟ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆ, ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಹಿಂಡಿಗಳ ಬಳಕೆ, ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ, ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ ಇವೆಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ರೈತರು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಇ) ಸಂಘಟಿತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು:–

1) ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುರಿತು ರೈತರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು. ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ ಕುರಿತು ತರಬೇತಿ, ಅರಣ್ಯ ನರ್ಸರಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಧನಸಹಾಯ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಂಘಟನಾತ್ಮಕವಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಕೇವಲ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ.

2) ಕಿರು ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾದ ಹಲಸು, ಮುರುಗಲು, ಜೇನುತುಪ್ಪ, ಶೀಗೆ, ಅಂಟವಾಳ, ಉಪ್ಪಗೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಸಂಸ್ಕರಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಾಗಬೇಕು. ಶಿರಸಿಯ ಕದಂಬ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೃಷಿಕರು ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಬೇಕು.

3) ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಅರಣ್ಯ ವೃಕ್ಷ ತಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು.

4) ವಿವಿಧ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆಯ ವಿಧಾನಗಳು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅವುಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಥ ಬಳಕೆಯ ಕುರಿತು ಸೂಕ್ತ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಅಧ್ಯಯನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕೊರತೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಜಾಲ ಇನ್ನೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ತಳಮಟ್ಟದವರೆಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ತರವಾದದ್ದು.

ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕೇವಲ ಬೆಟ್ಟ ವಹಿವಾಟುದಾರನೊಬ್ಬನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಅನೇಕ ಆಯಾಮಗಳಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸಾಧ್ಯ.

ಗ್ರಂಥ ಆಕರ:-

1. ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಪರಿಸರ ಪತ್ರ-ಸಂ. ಲಿಂಗೇಶ ಶರ್ಮಾ

2. ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಸರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವರದಿ ಹಾಗೂ State of Environment Report Karnataka- ಜೀವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಇಲಾಖೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ.

3. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಸಮರ್ಥ ಬಳಕೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಪುಸ್ತಕಗಳು-ಡಾ. ಎಲ್. ಎ. ದೀಕ್ಷಿತ.